

DET KONGELIGE KUNNSKAPSDEPARTEMENT

De nasjonale forskningsetiske komiteene
Kongens gate 14
0153 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

18/6683-1

19. desember 2018

Statsbudsjettet 2019 - tildelingsbrev De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK)

Vi viser til omtale under kap. 284 i Innst. 12 S (2018-2019) og Prop. 1 S (2018-2019) for Kunnskapsdepartementet. Stortinget har vedtatt statsbudsjettet for 2019, der Stortinget understreker komiteenes rolle i å bidra til god implementering og oppfølging av forskningsetikkloven. Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument til virksomheten, og gir en overordnet, men ikke uttømmende oversikt over FEKs oppgaver. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av året.

1. Regjeringens prioriteringer og forventninger

Regjeringen har store ambisjoner for Norge som kunnskapsnasjon. Kunnskap er nøkkelen til å gi hver enkelt mulighet til å skape seg et godt liv, og til å møte utfordringene samfunnet vårt står overfor i årene som kommer. Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende visjon:

- Kunnskap og kompetanse for et bærekraftig Norge.

Visjonen danner grunnlaget for tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de selv og samfunnet trenger.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

Målene ligger til grunn for kunnskapspolitikken. Virksomhetene spiller en viktig rolle for å realisere visjonen og nå målene. Det fordrer også godt samspill mellom virksomhetene og at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Sigrid Tollefsen
22 24 74 93

Regjeringen har høye ambisjoner for norsk forskning og høyere utdanning. Gjennom å satse på kunnskap skal vi ruste oss for fremtiden, skape nye, grønne og lønnsomme arbeidsplasser og en bedre og mer effektiv offentlig sektor. Derfor er god tilgang til utdanning sentralt. Høy kvalitet i utdanning og forskning er viktig for et velfungerende arbeids- og næringsliv og for en fortsatt stabil utvikling av det norske velferdssamfunnet. Norge skal ha verdensledende fagmiljøer som er med på å frembringe kunnskap som kan gi menneskene et bedre og rikere liv.

Regjeringen lanserte i oktober en revidert *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028* (Meld. St. 4. (2018–2019)). Langtidsplanen skal bidra til å realisere regjeringens prioriterte prosjekter og gi forutsigbarhet for forsknings- og utdanningsmiljøene. De overordnede målene i langtidsplanen er styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, møte store samfunnsutfordringer og utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet. Disse målene gjelder forskning og høyere utdanning som helhet.

Som del av langtidsplanen inngår en helhetlig politikk for bygg i universitets- og høyskolesektoren. Regjeringen forventer at sektoren anser bygg som en innsatsfaktor på lik linje med andre ressurser i forskning og høyere utdanning og vurderer behov for utvikling og vedlikehold. Investeringene i universitets- og høyskolebygg skal være kostnadseffektive, men samtidig bidra til innovasjon og klima- og miljøvennlige løsninger. Regjeringen forventer at universitetsmuseene, med unike samlinger for historie, kultur og identitet, sikres.

Den reviderte langtidsplanen definerer fem langsiktige prioriteringer: 1) Hav, 2) Klima, miljø og miljøvennlig energi, 3) Fornyelse i offentlig sektor og bedre offentlige tjenester, 4) Muliggjørende og industrielle teknologier, og 5) Samfunnssikkerhet og samhörighet i en globalisert verden. De langsiktige prioriteringene gjenspeiler områder der Norge har særlige kunnskapsbehov eller kunnskapsfortrinn.

Gjennomgående temaer i den reviderte langtidsplanen er digitalisering, grønt skifte og humanioraperspektivet. Økende digitalisering endrer samfunnets behov for kunnskap og kompetanse, noe som igjen kan bidra til at vi tar i bruk innovative løsninger og utnytter de mulighetene som digitalisering gir. Ambisjonen er at flere har relevant digital kompetanse. Omstilling til lavutslippssamfunnet og miljømessig bærekraft krever omfattende tiltak på alle samfunnsområder. Dette innebærer at vi må finne nye teknologiske løsninger, samtidig som tverrfaglige perspektiver som humaniora og samfunnsfag er nødvendig for å skape en omstilling i tråd med de verdiene som ligger til grunn for samfunnet vårt. Satsing på forskning, høyere utdanning og teknologiutvikling skal bidra til at Norge når klima- og miljømålene og samtidig føre til ny verdiskaping.

I langtidsplanen gir regjeringen uttrykk for hva som fra et nasjonalt perspektiv er særlig viktig å prioritere de kommende årene. Regjeringen har lansert tre opptrappingsplaner for kommende langtidsplanperiode: teknologiløft, FoU for omstilling og fornyelse i næringslivet og kvalitet i høyere utdanning. Etter Stortingets behandling av langtidsplanen forventer

regjeringen at alle aktører innenfor forskning og høyere utdanning, legger planen til grunn for sine egne strategiske prioriteringer og benytter sitt handlingsrom til å følge opp denne.

Et samfunn med god omstillingsevne krever at det legges til rette for økt innovasjon og derfor bedre samspill mellom akademisk, næringslivet og offentlig sektor innenfor forskning, høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

Åpen tilgang til forskningsresultater og tilgjengeliggjøring og deling av data er en sentral forskningspolitisk målsetting. Det er samfunnsøkonomisk lønnsomt og viktig for å sikre økt kvalitet i forskning og utdanning. Regjeringen viser til *Nasjonale mål og retningslinjer for åpen tilgang til vitenskapelige artikler*, Forskningsrådets støtte til det europeiske initiativet for åpen publisering (cOAlition S for making Open Access a reality by 2020) og *Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata*. Aktørene i forskning og høyere utdanning har en avgjørende rolle i dette arbeidet.

FEK er en kunnskapsvirksomhet hvor forvaltning og foredling av informasjon er en del av kjernevirksomheten. FEK må ha et aktivt forhold til styring av informasjonssikkerhet og personvern. Med stadig raskere digitalisering er informasjonssikkerhet en kritisk suksessfaktor for måloppnåelse. Unit har ansvaret for målstyring og oppfølging.

Internasjonalisering er en forutsetning for å sikre kvalitet i norsk forskning og høyere utdanning og for utvikling av gode og internasjonalt orienterte studieprogrammer. I tillegg er internasjonalt samarbeid en forutsetning for å møte de store samfunnsutfordringene, særlig knyttet til klima, miljø og bærekraft.

EUs rammeprogrammer er sentrale virkemidler for økt internasjonalisering av norsk utdanning og forskning. Når det gjelder deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, *Horisont 2020*, er regjeringens mål at minst to prosent av de konkurranseutsatte midlene skal tilfalle norske aktører. I oktober 2018 var returandelen 2,04 pst., og det er viktig å fortsatt opprettholde oppmerksomheten om dette. Regjeringens Panorama-strategi (2016–2020) har som mål å fremme et mer helhetlig og langsiktig samarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika innenfor høyere utdanning og forskning, med sikte på mer samarbeid av høy kvalitet på områder av særlig interesse for Norge. Strategien skal evalueres i 2019. Det forventes at virksomheter ved behov bidrar inn i dette arbeidet med relevant informasjon med utgangspunkt i eget samarbeid med de seks Panorama-landene. Regjeringen har høye ambisjoner om å styrke internasjonalisering ytterligere og har derfor satt i gang et arbeid med en stortingsmelding om mobilitet.

Skal vi klare å møte de store samfunnsutfordringene og endringene knyttet blant annet til digitalisering, globalisering og klima og miljø, må vi lage en politikk som utnytter og videreutvikler kompetansen i befolkningen. Kompetansereformen *Lære hele livet* er regjeringens satsing for å møte utfordringer i et samfunn under omstilling. Målet er at alle skal være kvalifisert for et arbeidsliv i endring. Regjeringen vil legge frem en melding om dette til Stortinget i 2020.

Kunnskapsdepartementet skal utarbeide en stortingsmelding om samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidsliv, med vekt på praksis. Departementet forventer i den forbindelse at institusjonene gjør en vurdering av hvordan de arbeider for å styrke studieprogrammets arbeidslivsrelevans, og forbereder seg på å gi innspill til meldingsarbeidet.

Instituttsektoren er viktig i forskningslandskapet. Regjeringen har satt i gang et prosjekt for å utvikle tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og gi anbefalinger for en helhetlig, norsk instituttpolitikk. Regjeringen er opptatt av et tettere samarbeid mellom forskningsinstituttene, høyere utdanningsinstitusjoner og nærings- og samfunnslivet i alle deler av landet.

2. Mål 2019

Mål for FEK med tilhørende prioriteringer i 2019 blir gitt i pkt 2.2. Områder som skal ha særlig oppmerksomhet i 2019 omtales i pkt. 2.3. Risikostyring som en integrert del av mål- og resultatstyringen omtales i pkt 2.4.

2.1 FEKs samfunnsoppdrag og organisering

De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK) er det viktigste fagorganet for forskningsetikk. Det skal bidra til at forskning i offentlig og privat regi skjer i henhold til anerkjente forskningsetiske normer. FEK er et forvaltingsorgan for forskningsetiske spørsmål på alle fagområder, og omfatter de nasjonale komiteer og utvalg som er opprettet med hjemmel i forskningsetikkloven, foruten administrasjonen som også er sekretariat for komiteer og utvalg. FEK ble etablert for å styrke forskningsetikkarbeidet gjennom ett felles fagorgan og godt samarbeid mellom komiteene og mellom komiteene og administrasjonen. Komiteene og utvalgene er faglig uavhengige, jf forskningsetikkloven § 3.

Etter forskningsetikkloven skal det være et Granskingsutvalg og nasjonale forskningsetiske komiteer (§ 9) som til sammen dekker alle fagområder. Departementet har fastsatt følgende ansvarsområder for de tre nasjonale komiteene:

- Nasjonal forskningsetisk komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH) med ansvarsområde den forskningsetiske virksomheten innenfor samfunnsvitenskap og humaniora, innbefattet jus og teologi.
- Nasjonal forskningsetisk komité for naturvitenskap og teknologi (NENT) med ansvarsområde den forskningsetiske virksomheten innenfor naturvitenskap og teknologi, industri-, landbruks- og fiskeriforskning, samt de deler av bio- og genteknologisk forskning som ikke dekkes av medisin.
- Nasjonal forskningsetisk komité for medisin og helsefag (NEM) med ansvarsområde den forskningsetiske virksomheten innenfor det medisinske og helsefaglige fagområdet.

2.2 Mål og styringsparametere 2019

Vi viser til dialog i 2017 og 2018 om utvikling av nye mål og styringsinformasjon for FEK. Kunnskapsdepartementet vil fortsette dialogen med FEK om behov for videreutvikling av styringsinformasjon.

For nærmere beskrivelse av rapporteringskrav viser vi til punkt 5.1.

Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende samfunns mål for FEK:

Etisk god og ansvarlig forskning

Mål på brukereffektnivå:

1. Forskere og forskningsinstitusjoner fremmer etisk god og ansvarlig forskning
2. Andre aktører tar hensyn til forskningsetikk i sitt arbeid
3. Samfunnet har tillit til forskning

Mål 1 skal ha særlig prioritet. Forskningsetikkloven av 2017 lovfester forskeres og forskningsinstitusjoners ansvar for forskningsetikk. En prioritert oppgave for FEK er å støtte forskere og forskningsinstitusjoner gjennom veiledning og annet arbeid. God dialog med institusjonene er viktig for å sikre at FEK bidrar på en måte som er mest mulig til nytte for institusjonene.

FEK skal prioritere å styrke samarbeid mellom komiteene/utvalget og mellom komiteene/utvalget og administrasjonen. Dette er viktig både for kvalitet i arbeidet, for tilrettelegging for institusjonenes ansvar og for god og effektiv ressursbruk. FEK bør utarbeide aktivitetsplaner med helhetlige prioriteringer som omfatter komiteer, utvalg og administrasjon.

Styringsparametere

1. Forskningsetiske retningslinjer skal til enhver tid være gode verktøy for å fremme god og ansvarlig forskning
2. FEK oppfattes som en ressurs for forskningsinstitusjonene i deres arbeid med å fremme god og ansvarlig forskning

Vi ber i tillegg om at følgende informasjon tas inn i årlige rapporter (se pkt. 5.1):

- Saksbehandlingstid for klagesaker i NEM

Det er opp til FEK å inkludere andre relevante vurderinger og resultater og å vurdere bruk av hhv kvalitative og kvantitative parametere.

2.3 Områder som skal ha særskilt oppmerksomhet i 2019

FEK skal, i samsvar med oppdrag gitt i forarbeidene til forskningsetikkloven av 2007 (Prop. 158 L (2015-2016)), oversette og tilrettelegge European Code of Conduct for Research Integrity som felles forskningsetiske retningslinjer. Vi viser til dialog om saken i 2018 og forventer at FEK ferdigstiller dette i 2019.

Kunnskapsdepartementet vil i løpet av 2019 starte et arbeid med å se på oppnevningssystemet for de regionale og nasjonale forskningsetiske komiteene. Vi kommer tilbake til FEK med mer informasjon om dette og hvordan FEK vil bli involvert i arbeidet.

2.4 Risikovurdering

Risikovurdering er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring. Virksomheten skal gjøre selvstendige vurderinger av risiko for avvik i måloppnåelsen. I tråd med dette skal vurderinger gjennomføres for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de fastsatte målene i dette tildelingsbrevet. I årsrapporten og etatsstyringsmøtet skal FEK redegjøre for sine risikovurderinger og hvordan disse ligger til grunn for styringstiltak.

3. Andre sentrale føringer

3.1 Regjeringens vedtatte fellesføringer

Inkluderingsdugnad

FEK skal arbeide systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden.

FEK skal i årsrapporten redegjøre for hvordan FEKs rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå 5 pst.-målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden.

Dersom FEK har hatt nyansettelser i rapporteringsperioden, skal andelen som har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en rapporteres i årsrapporten. Dersom FEK har færre enn fem nyansettelser i perioden, skal prosentandelen ikke rapporteres i årsrapporten, for å sikre personvernet til de nyansatte. For disse virksomhetene kan det være aktuelt å ha en lengre måleperiode (enn ett år) før måltallet rapporteres. I årsrapportens kapittel 4 skal alle virksomheter vurdere arbeidet opp mot målene for dugnaden; hva som har vært vellykkede tiltak, hva som har vært utfordringer, og hvorfor virksomheten eventuelt ikke har lykket med å nå målene for dugnaden jf. Rundskriv H-3/18.

Motvirke arbeidslivskriminalitet

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. FEK skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. FEK skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet jf. Rundskriv H-8/17.

3.2 Sikkerhet og beredskap

[Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren](#)

skal ligge til grunn for arbeidet på dette feltet. KD minner også om det ansvaret som nå påligger den enkelte virksomhet i etterlevelse av den nye personvernlovgivningen.

FEK skal i årsrapporten for 2019 rapportere om følgende:

1. Informasjonssikkerhet: Har FEK innført rutine for å håndtere uønskede digitale hendelser?
2. Øvelser: Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2018 eller 2019, og er læringspunktene fra øvelsen fulgt opp gjennom dokumenterte tiltak? Beskriv kort hvilken type øvelse som ble gjennomført.

Dersom ett eller begge spørsmål besvares med "nei", må FEK opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført og presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

4. Tildeling 2019

4.1 Budsjettvedtak

Stortinget har bevilget **kr 18 962 000** til De nasjonale forskningsetiske komiteene for 2019 over kap. 284 post 01. Bevilgningen stilles med dette til rådighet for FEK.

FEK har fullmakt til å utgiftsføre betalt merverdiavgift på kap. 1633 *Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift*, post 01 *Driftsutgifter*.

Budsjettrammen på post 01 skal dekke alle utgifter, med unntak av merverdiavgift etter nettoordningen, til drift av virksomheten. Alle tiltak og aktiviteter som FEK er ansvarlige for, og alle andre tiltak som ønskes gjennomført i løpet av året, må planlegges og realiseres innenfor de angitte tildelingsrammene. Virksomhetsleder har, i samråd med komiteene, ansvar for å prioritere innenfor tildelt budsjettramme, slik at mål og oppdrag for budsjettåret kan realiseres.

Bevilgning for lønnsregulering 2019 behandles som egen sak av Stortinget etter lønnsoppgjøret våren 2019, og ev. ytterligere tildeling kan forventes i november/desember 2019.

Kunnskapsdepartementet gjør oppmerksom på at det kan komme oppdragsbrev fra departementet i 2019 som kan påvirke virksomheten. For ev. oppdrag fra andre statlige virksomheter bør kostnadsdekning gjennomføres ved bruk av belastningsfullmakt. Slike oppdrag skal også omfattes av den ordinære rapporteringen til departementet.

Virksomhetens økonomiforvaltning skal være i henhold til regelverk og instruks, jf. bl.a. *Bevilgningsreglementet*¹, *Reglement for økonomistyring i stater*² med tilhørende *Bestemmelser om økonomistyring i stater*³ og *Virksomhets- og økonomiinstruks for De nasjonale forskningsetiske komiteene*⁴. Se også ulike rundskriv fra Finansdepartementet⁵.

---

¹Vedtatt av Stortinget 26.5.2005, i kraft 1.1.2006

²Fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 12. desember 2003, med senere endringer

³Fastsatt av Finansdepartementet 12. desember 2003, med senere endringer

⁴Fastsatt av Kunnskapsdepartementet, sist revidert 20. desember 2016, med virkning fra 1.1.2017.

⁵ Se [Rundskriv Finansdepartementet](#)

Virksomhetsleder har ansvar for utarbeiding og ajourhold av FEKs interne økonomiinstruks. Departementet forutsetter at denne blir gjennomgått minst en gang i året og revidert ved behov.

Departementet får kopi av alle skriv fra Riksrevisjonen til den enkelte virksomhet. Virksomheten skal sende departementet kopi av alle sine svarbrev og andre brev til Riksrevisjonen.

4.2 Nettoføring av merverdiavgift

Nettoordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift for ordinære statlige forvaltningsorganer ble iverksatt fra 1. januar 2015. Ordningen innebærer at merverdiavgift fra og med 2015 er trukket ut fra budsjettpostene for de virksomhetene som kommer inn under ordningen. Virksomhetene har i stedet fått fullmakt til å regnskapsføre betalt merverdiavgift på et felles budsjettkapittel, kap. 1633. Formålet med å budsjettere merverdiavgift netto er å medvirke til at budsjettordningen skal være nøytral med hensyn til egenproduksjon eller kjøp av tjenester. Nærmere redegjørelse for ordningen står i rundskriv R-116 fra Finansdepartementet. Vi gjør spesielt oppmerksom på at følgende deler av betalt merverdiavgift **ikke** er omfattet av nettoordningen:

- Merverdiavgift knyttet til merverdiavgiftspliktig aktivitet
- Merverdiavgiften til bygg, anlegg eller annen fast eiendom
- Merverdiavgift på varer og tjenester med begrenset fradragsrett etter mva-loven §§ 8-1 og 8-2

4.3 Økonomiske og administrative fullmakter

Kunnskapsdepartementet delegerer for budsjettåret 2019 FEK fullmakt til å:

- nettoføre ved utskifting av utstyr, slik at inntekter fra salg av brukt utstyr kan føres til kredit på kap. 284 post 01
- innenfor gjeldende bevilgningsnivå forhandle husleieavtaler som varer utover budsjettåret, med det forbeholdet at departementet skal godkjenne avtalen før den inngås
- innenfor gjeldende bevilgningsnivå gjøre avtaler om tjenestekjøp til den ordinære driften utover budsjettåret

Fullmaktene må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110.

FEK har fullmakt til å føre forberedende forhandlinger i virksomheten ved forhandlinger etter Hovedtariffavtalen. Kunnskapsdepartementet har ansvaret for de endelige forhandlingene.

Virksomheten har ikke anledning til å forskuttere av neste års bevilgning eller bruke andre merinntekter enn refusjonsinntektene nevnt overfor uten at dette på forhånd er godkjent av departementet.

5. Styringsdialog 2019

5.1 Rapportering om resultat og planer

I samsvar med pkt. 1.5.1 i *Bestemmelser om økonomistyring i staten* skal virksomheten utarbeide en **årsrapport** til departementet. Fristen for dette er **15. mars 2020**. Elektronisk kopi av årsrapporten sendes samtidig til Riksrevisjonen.

Årsrapporten skal inneholde seks deler, med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I. Direktørs beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av framtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Årsrapporten skal gi en samlet vurdering av FEKs måloppnåelse og ressursbruk, med særlig omtale av samfunns- og brukermål og styringsparametere omtalt i dette tildelingsbrevet. Det forventes at FEK selv velger ytterligere informasjon som de mener er relevant for å belyse måloppnåelsen. Vi ber om at FEK vurderer egne resultater, sentrale utfordringer og hvilke tiltak eller endringer som er tenkt prioritert framover for å bedre måloppnåelsen. Årsrapporten bør vektlegge strategiske vurderinger og i mindre grad legge vekt på aktivitetsbeskrivelse.

Rapporten skal gi grunnlag for departementets arbeid med rapporterings- og vurderingsdelen i budsjettproposisjonen for 2020. Årsrapporten må også omfatte annen relevant informasjon av betydning for departementets styring.

Departementet vil særlig vise til følgende:

- Økonomibestemmelsene pkt. 2.3.2: Virksomheten skal publisere tildelingsbrevet på sine nettsider så snart det er mottatt.
- Økonomibestemmelsene pkt. 2.3.3: Årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettsider innen 1. mai eller så snart den er behandlet i styringsdialogen mellom departementet og virksomheten.
- Virksomheten skal publisere revisjonsberetningen som et tillegg til årsregnskapet når beretningen er avgitt av Riksrevisjonen..

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Virksomheten skal i årsrapporten rapportere om mål, tiltak og resultater for området.

Forskrift til forskningsetikkloven ble fastsatt 5. mars 2018. § 8 fastsetter at de tre nasjonale etikkomiteene og Granskingsutvalget innen utgangen av mars hvert år skal avgi en offentlig årsmelding om sin virksomhet. Vi ber om at en kopi sendes departementet.

5.2 Økonomirapportering og varsling om eventuelle avvik

FEK skal rapportere data til DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på [DBHs nettsider om rapporteringskrav](#).

Departementet vil i egne brev angi hvilke frister og krav som vil gjelde for delårsregnskapene og årsregnskapet.

Økonomirapportene skal angi regnskapsførte utgifter og inntekter etter kontantprinsippet, inkludert påløpt arbeidsgiveravgift. Rapportene skal vise hvordan regnskapet utvikler seg i forhold til budsjetttrammen og disponeringsplanen. Virksomheten må spesielt legge vekt på å kommentere eventuelle avvik og faseforskyvninger.

Rapporten pr. 31. august skal inneholde ajourførte budsjettall, vise prognose for forbruk (i prosent) pr. 31. desember, og gi forklaringer til avvik og informasjon om korrigerende tiltak. Denne rapporten inngår i grunnlaget for departementets utarbeidelse av omgrupperingsproposisjonen for 2019.

Rapporten pr. 31. desember skal inneholde oversikt over regnskapsførte utgifter og inntekter etter kontantprinsippet og vise resultat i forhold til budsjetttrammen og disponeringsplanen. Større avvik må begrunnes. Mer detaljert rapportering på postnivå for alle utgifts- og inntektskapitler med vekt på eventuelle avvik og faseforskyvninger, kan vente til årsrapporten med regnskap.

Uavhengig av tidspunktene for økonomirapporteringene, skal virksomheten informere departementet om vesentlige avvik i forhold til vedtatte planer eller tildelingsbrev straks virksomheten får kjennskap til slike avvik. Virksomheten må samtidig fremme forslag om mulige korrigerende tiltak.

5.3 Innspill til budsjettprosessen

Dersom virksomheten har innspill til budsjettet for 2020 som medfører endringer i eksisterende rammer (satsingsforslag), må det sendes begrunnet og spesifisert forslag til departementet innen 1. november 2019. Innspillene må vise beregningene av bevilgningsforslagene, og hvilke faktorer som fører til eventuelt mer- eller mindrebehov, og skal utformes i samsvar med kravene i Utredningsinstruksen⁶.

5.4 Etatsstyringsmøter og kontakt med departementet

Departementet planlegger ett etatsstyringsmøte med FEK i 2019. Etatsstyringsmøtet har en tidsramme på to timer og er berammet til **11.06.2019 kl. 13.00-15.00**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler i Kirkegata 18. Vi ber om tilbakemelding om hvem som skal delta, senest tre uker før møtedato.

---

⁶ Instruks om utredning av statlige tiltak, fastsatt 19. februar 2016.

Etatsstyringsmøtet skal være en strategisk dialog mellom departementet og FEK om virksomhetens utvikling. Sentrale punkter vil være ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer, sett i lys av nasjonale mål og prioriteringer, samt virksomhetens resultater og rammebetingelser.

FEK bes om å melde inn strategisk viktige saker til etatsstyringsmøtet samtidig med innsending av *Årsrapport 2018* **15. mars 2019**.

Departementet sender ut dagsorden i god tid før møtet. FEK får en skriftlig tilbakemelding fra departementet på bakgrunn av *Årsrapport 2018*, resultatrapporteringen til DBH og dialogen i etatsstyringsmøtet.

Departementet vil gjennomføre årlig medarbeidersamtale med direktør. Datoer for dette avtales særskilt. Departementet tar sikte på å utarbeide en egen instruks for direktør. Denne vil bli ettersendt.

5.5 Frister

Tidsfrist	Tema	Kilde
Desember 2018	Mål, styringsparametere, tildelt budsjetttramme for 2019 og andre føringer	Tildelingsbrev fra KD for 2019
15. januar 2019	FEK sender kasserapport per 31. desember 2018 til DFØ	Brev om regnskap 2018
10. februar 2019	Årsregnskap for 2018 til DBH	Brev om regnskap 2018
15. mars 2019	Årsrapport 2018 og melde inn ev. saker til etatsstyringsmøtet til KD	Tildelingsbrev for 2018 og 2019
1. juni 2019	Regnskap per 1. tertial 2019	Eget brev fra departementet i 2019
11. juni 2019	Etatsstyringsmøte 2019	
Juni 2019	Tilbakemeldingsbrev	Brev fra departementet
1. oktober 2019	Regnskap per 2. tertial 2019	Jf. ovenfor
7. oktober 2019	Mål og foreløpig budsjetttramme for 2020	Prop. 1 S (2019-2020)
1. november 2019	Budsjettforslag for 2021 fra virksomheten til KD	
Desember 2019	Mål, styringsparametere, tildelt budsjetttramme for 2020 og andre føringer	Tildelingsbrev fra KD for 2020

Departementet tar forbehold om at det i løpet av året kan bli endringer av frister for de enkelte innspillene. Eventuelle endringer vil bli meddelt skriftlig. Dersom virksomheten ikke kan overholde de fristene som er satt, må departementet varsles i god tid før fristen går ut.

Med hilsen

Knut Børve
ekspedisjonssjef (e.f)

Rolf L. Larsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer